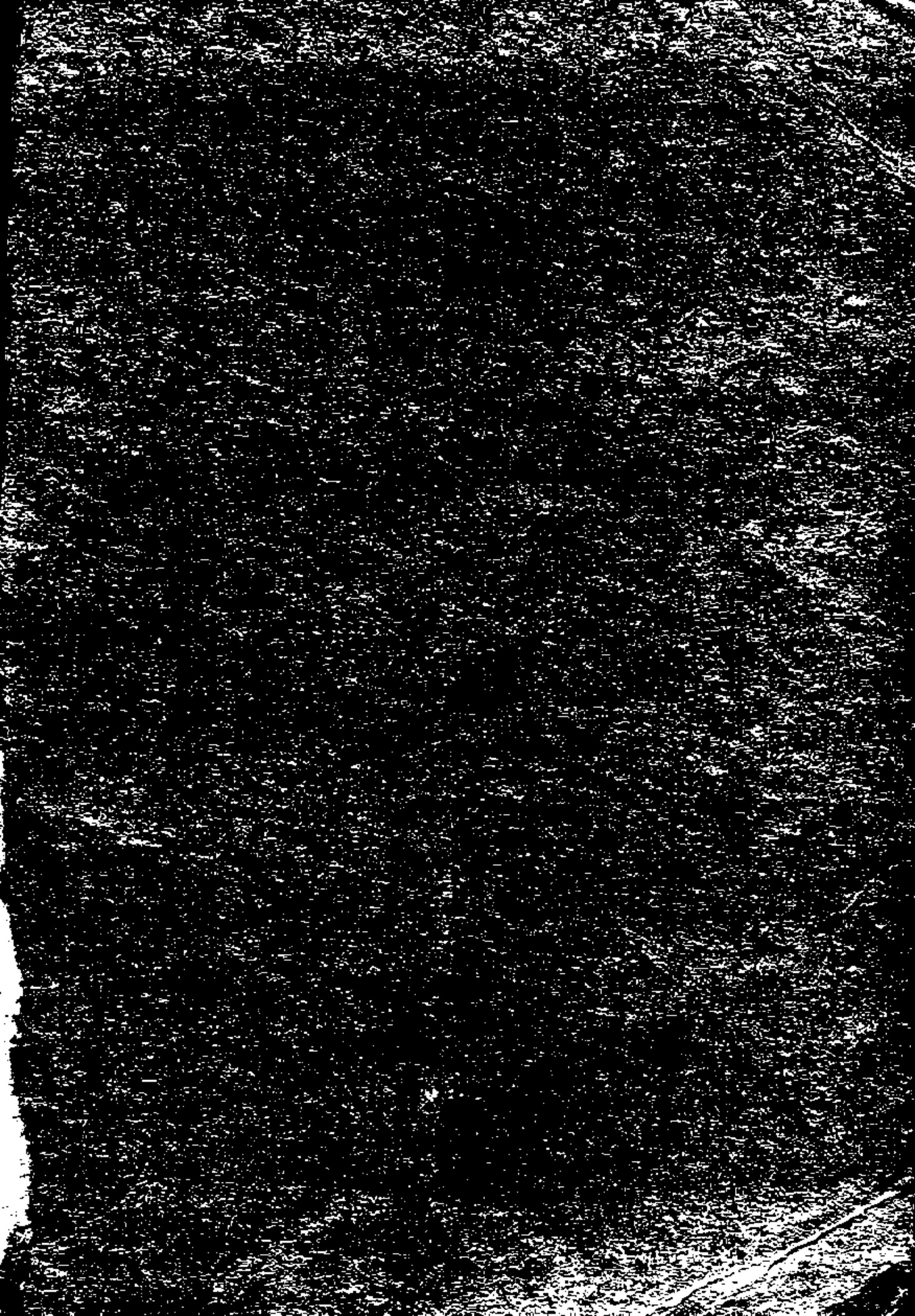

جان استاین بک

سو بلند

- سرپلند
- جان اشتاین بلک
- معینی
- چاپ اول
- چاپ تابش
- تهران ۵۰۰۰ ۵ جلد

حق چاپ محفوظ

سو بلند

شاهکار جان اشتاین بک

ترجمه: محمد معینی

مؤسسه انتشارات قلاش
تبریز - چهارراه شریعتی بازار اردک

جان اشتاین بلک ، نویسنده آدمهای خاله بد و ش

جان اشتاین بلک در ۲۷ فوریه ۱۹۰۲ در دره سالیناس کالیفرنیا در امریکا بدنیا آمد . پسر روی خزانه دار بخشداری و مادرش آموزگار بود . هنگامیکه بمدرسه میرفت گاهی در کشتزارها نیز کار میکرد و به علوم دلسته شد و در لابراتوارهای محلی کاری یافت . جان اشتاین بلک در سال ۱۹۱۹ وارد دانشگاه استانفورد شد اما همچنان به کار در رومتاها و کشتزارها علاقه داشت . بسال ۱۹۲۵ بی آنکه دانشنامه‌ای دریافت کرده باشد دانشگاه را رها کرد و به نیویورک رفت . در این شهر زمانی خبرنگاری کرد و مدتی نیز از راه بنائی و ناوه کشی نان میخورد . پس از دو سال دوباره به کالیفرنیا برگشت و بلک شغل انبارداری پیدا کرد ، در این کار وقت کافی برای خواندن و نوشتن پیدا کرد .

نخستین اثر چاپ شده خود را که «فنجان زرین» نام دارد در این هنگام نوشت . این کتاب در سال ۱۹۲۹ منتشر شد . سپس «چرا آگاههای آسمان» را در سال ۱۹۳۲ و «بخدماتی ناشناخته» را در ۱۹۳۳ (کتاب حاضر) چاپ کرد . با اینحال در سال ۱۹۳۵ با انتشار «تورتیلافلت» به

شهرت وسیع دست یافت و در محافل ادب و هنر شناخته شد. در نبردی مشکوک» در ۱۹۳۶-«موشها و آدمها» در ۱۹۳۷-«اسب سرخ» در ۱۹۳۷-«آنها خون نیرومندی دارند» در ۱۹۳۸ از چاپ بیرون آمد.

اشتاین بلک در ۱۹۳۷ به اروپا سفری کرد و از کشورهای اسکاندیناوی و شوروی دیدن کرد. بعد از بازگشت از این سفر بود که مجموعه داستان‌های کوتاهش را بنام «دزه دراز» در ۱۹۳۸ منتشر نمود. بدنبال آن «خوشة‌های خشم» در ۱۹۳۹ و «دهکده ازیاد رفته» در ۱۹۴۱ و «دریای کورتز» در ۱۹۴۱ و «ماه پنهانست» در سال ۱۹۴۲ و «سبب‌ها را بیفکنید» در ۱۹۴۲ منتشر شدند.

اشتاین بلک در بحبوحة جنگ جهانی دوم در تابستان ۱۹۴۳ بعنوان خبرنگار روزنامه هرالد تریبیون نیویورک عازم انگلستان و صحفه‌های جنگ مدیترانه شد و در پایان همان سال به امریکا برگشت و «راسته کتسروسازان» را در سال بعد نوشت. در سال ۱۹۴۷ «اتوبوس سرگردان» و همچنین «مروارید» از او منتشر شد و در تابستان همان سال سفری دوباره به کشور شوروی کرد و «یادداشت‌های روسی» را که یادگار آن سفر است منتشر نمود. «زمستان نارضائی ما» ۱۹۶۱ و «سفرهایی با چارلی» ۱۹۶۲ از دیگر آثار او هستند. اشتاین بلک بخاطر نویسنده «خوشه‌های خشم» جایزه پولیتزر و سپس در سال ۱۹۶۲ جایزه نوبل را در ادبیات از آن خود ساخت.

اشتاین بلک وابسته به آن مکتب ادبی در داستان نویسی امریکاست که اصطلاحاً «مکتب جنوب» نامیده می‌شود و بیلیام فاکنر نویسنده بزرگ امریکائی و شروع دان در منجز و همین گروه نویسنده‌گان هستند که با آثار

والعکرا و بومی خود تو انستند فضای خاصی در ادبیات امریکا باز - سازی کرده و رنگی منمایز به آثار خود پخشند . مشخصه این آثار سبک تندوتیز، واقعگرایی خشن، زبان ساده و مردمی، توجه به مردمان محروم، کارگران، کشاورزان، سیاهان و همه هنک حیثیت شد گمان - جامعه اوایل قرن بیستم امریکا در منطقه جنوب امریکا و توجه به آسمان - جلها و آدمهای خانه بدش و فقیری است که اکثرأ به برخوردی حاد با قوانین و شرایط جامعه خود میرسند و در برابر طبقه مسلط و سودجو و بیرحم همان جامعه قرار میگیرند. از سوئی دیگز این نویسندهان شدیداً به زادگاه خود پعنی به جغرافیای جنوب امریکا وابسته‌اند و در آثار خود دقیقاً هم خود را در مصروف بازمایی فضای خاصی و محیط جنوب نموده و قهرمانان خود را از آدمهای همان منطقه انتخاب میکنند . از اینز وست که مثلاً ویلیام فاکنر سرزمین خیالی «پوکنا ہاناوفا» را در جنوب امریکا و در زادگاه خود می‌آفریند که تا آخر عمر صحته کلیه آثار و داستانهای اوست و اشخاص داستان همگی عضو یک خانواده معینی هستند و سرگذشت آنها در رمانهای مختلف پی‌گیری و دنبال میشود . جان اشتاین بلک نیز محل وقوع داستانها و رمانهای خسود را در زادگاهش کالیفرنیا در دره پهناور «سالیناس» در جنوب هرب امریکا فرار داده و آدمهایش عموماً ساکن این ناحیه‌اند . اشتاین بلک نویسنده‌ای خود خواسته و خود ساخته‌ای است. از دامن کشت زارها و گوشه کارگاهها برخاسته و پیش خودش آموزش دیده است . او دز دوران کارگری خود ضمن گشت و گذارهای متعددی ونشست و برخاست با مردمان مختلف تجربیات اساسی را کسب کرد.

سه کتاب اولیه‌اش نتو است توجه زیادی جلب کند. بانو شن «تورنیلافت» بود که سرانجام اذهان کتابخوان بسوی او جلب شد و او را به عنوان گوینده و مفسری زبده در بررسی احوال کارگرها روزمرد، خانه. بدش های محروم و بی‌آینده و مهاجران جنوب امریکا بعزم معرفی نمود. اشتاین بلک این خط را در آثار بعدی خود دنبال کرد و به کمال رساند. «درنبردی مشکوک» رمانی است درباره اعتصابات کارگری و برخورد آنان با شرکتهای سرمایه‌داری نوپای امریکائی، که سپس در رمان دیگری بنام «خوشبتهای خشم» که شاید شاهکار او باشد، به اوج رسید. میتوان گفت که «خوشبتهای خشم» حماسه محرومیت کارگران روزمزد و استمارشده جنوب است و تضاد آنان را با سرمایه‌داری پیر حم و تشکیلاتی شده سالهای سی در امریکا نمایان می‌سازد.

اشتاین بلک بخاطر همین رمان بود که جایزه پولیتزر را بدست آورد و چندین سال بعد نیز باعث شد که جایزه ادبی نوبل سال ۱۹۶۲ باو تعلق گیرد. رمان «ماه پنهانست» که یادگار سفرهای اروپائی اشتاین- بلک است درباره تجاوز آلمان نازی به نروژ است. رمان «کاناری رو» که در ۱۹۴۵ منتشر شد داستانی است درباره سواحل کالیفرنیا که دنباله‌اش در رمان «پنجشنبه شیرین» آدامه می‌یابد که در ۱۹۵۴ چاپ شد. همه این رمانها بخاطر مهارت تکنیکی و سلاست و روانی نثر تحلیلی آنها که همراه با گرایشی انساندوستانه است قابل توجه هستند. «اتوبوس سرگردان» و «مروارید» (سال ۱۹۴۷) و «شرق عدن» (۱۹۵۲ آخرین آثار اشتاین بلک در این دوره‌اند.

اشتاین بلک غیر از رمانها و داستانهای بزرگ، یک مجموعه

داستانهای کوتاه هم منتشر کرد که «درة دراز» نام دارد.
اشتاین بلک همان مشخصاتی را که در رمانهای بلند خویش بدست داده بود، در داستانهای کوتاه این مجموعه نیز بسحوری فشرده تر و موجز تر بیان کرده، هر کدام از داستانهای او در واقع نمونه جامع و فشرده‌ای از سبک بیانی و زبان او و تکنیک خود جوش و ساده و صمیمی وی در بیان داستان و توصیف آدمهای ساده و مبارزی است که هموارا با تضادهای محیط خود در گیر و روپروردند.

«آندره ژید» نویسنده مشهور فرانسوی در «یادداشت‌های روزانه» اش

درباره مجموعه «درة دراز» چنین اظهار نظر کرده است :

«در نظر من هیچیک از نوشهای جوان اشتاین بلک به کمال و پاکیزگی قصه‌های کوتاهی نیست که در زیر عنوان «درة دراز» گرد آمده‌اند. آنها بابهترین قصه‌های آنتوان چخوف برای این آنها برترند.» در هر صورت، در عین اغراق و افراطی که شاید در این کلام نهفته باشد، در این شکی نیست که داستانهای کوتاه اشتاین بلک قبل از امیدها و پیامها و آندهای نویسنده است و خصوصیات تکنیکی و بافت و ماحتمان آثار او را بسحوری نمایین در بردارد.

بطور کلی در آثار اشتاین بلک دو تم و درونمایه عمده وجود دارد که در بررسی آثارش باید مورد توجه قرار گیرد :

— نخست اینکه در آثار وی انسانهای خریزی و ساده‌ای وجود دارند که زیر سلطه قوانین محض مادی قرار نمی‌گیرند.

بهترین نمونه این گونه آدمهای «لنی» در زمان «مشهها و آدمها» است. این رمان که در واقع یک ملودرام احساساتی است نمونه‌ای از رقت احساس و صمیمیت شگفت وی دربرابر این آدمهای ساده و

خوبی در جامعه است . «لئی» قهرمان داستان که همه سادگی و بیگناهی کودکان و نیروی مغرب بیخبرانه آنان را دارد، نمونه همه بشریت است با خواهش‌های نیرومند و بیان فاشونده آن . ترحم و شفقت در اشتاین بک عامل نیرومندی است و از آن نیرومند قرتمایل اوست به اینکه مردم یکدیگر را درک کنند. در «موشها و آدمها» کوشش نویسنده برای آنکه یک نیپ انسانی تیپ دیگری را دریابد و بفهمد، آشکار است. او در این کتاب بصورت مدافع مرد بی‌چیزویی نام و نشانی درمیابد که در سرخود رویاهای میپرواورد اما میداند که رویایش درهم میریزد و ناکام میشود، همیشه ناکام میشود و بنظر اشتاین بک علت این امر در سرخود انسان است . اشتاین بک سرخوردنگی انسانها را از سرخود آنها میداند، نه از هیچ عامل دیگری در خارج از آنها . «موشها و آدمها» که حساسیت شدید درونی اشتاین بک را آشکار میسازد از لحاظ شیوه نگارش نخستین پیروزی تا بنای اوست . ادرالک دقیق، احساس تند، و همدلی شگرف اشتاین بک در این کتاب بیشتر از هرجا نمایان و آشکار است . با درمان دیگرش «اسب سرخ» این حساسیت و همدلی عریان متوجه پسر کی خردسال میشود که مهر و شفقت عاشقانه اش بیک مادیان که پدرش با او بخشیده، موضوع اصلی و مرکزی داستان است . اشتاین بک دوره رشد و آگاهی پسرک را در رابطه صمیمانه او با این کره اسب بخوازی دقیق و انسانی بازنموده است . خود اشتاین بک درباره این اثر چنین نوشته است :

«اسب سرخ» در سالها پیش نوشته شد. آنگاه که خانواده ما دچار پریشانی گشته بود. نخستین مرگ روی داده بود. خانواده، که هر

کودکی بجاودانگیش معتقد است از هم می‌پاشید. شاید نخستین نشانه بلوغ هر مرد و زنی، نخستین پرسش دردآور «چرا؟» است. از اینجا پسربچه‌ای هیک مرد بدل می‌گردد. «اسب سویخ» کوشش و شاید بتوان گفت آزمایشی بود برای ثبت مرحله پایان کودکی و آغاز بلوغ.

– عامل دوم در آثار اشتاین بک وجود این نکته است که مبارزه و مستیز طبقاتی بتوسط گروهی آدمهای ساد، و «خوب»، در برخورد با مشتری خود پرست بپر حم و سودجو انجام می‌گردد. نمونه این عامل را نیز در آثاری چون «در نبردی مشکولک» و «خوش‌های خشم» میتوان بوضوح دید. کار گران میره چین در رمان اول و خانواده آواره «جاد» در رمان دوم سمبول انسانهای مبارز و «خوبی» هستند که در کشاکش قوانین و مقررات غیرعادلانه محیط خود قرار دارند. در واقع «خوش‌های خشم» یکی از بهترین اسناد افشاگرانه درباره اوضاع اجتماعی سالهای ۱۹۳۰ در امریکاست. آوارگی خانواده‌ها، سلطه بپر حمانه و غیرانسانی شرکتهای بزرگ سرمایه داری که نهادهای اولیه یک نظام امپریالیستی در سالهای آینده میباشند، و مبارزه انسان‌هایی مثل «جاد» با این سلطه و تلاش او برای یکی‌ساختن اعتراضات کارگران جوهر اهلی وجودشان این رمان است.

گرایش و علاوه شگرف اشتاین بک به انسان و حیثیت انسانی در رمانهای او، تحت الشاعع قرار این طبیعی و اجتماعی فرار گرفته و مایه نگرانی وی بخاطر ارزشهای انسانی می‌گردد. چراکه نویسنده، این ارزشها را تابع و تحت الشاعع جو امّع صنعتی میداند و تضادی که از این رهگذر حادث می‌شود، موضوع و نم اصلی رمان‌های وی را

تشکیل میدهد. تصویری که آشاین بلک آزاین مسئله مهم ارائه میدهد عمر ها قاییری کوبنده و مهیب دارد ولی گهگاه (آنچنانکه بخشی از منتقدین نیز اشاره کرده اند) بارگانگ و بوئی از سانتی مانوالیزم و احساساتیگری همراه میشود. با اینحال بجز امتیازات میتوان گفت که آشاین بلک از نسل نویسنده‌گان انساندوست و متعهدی بود که توانست بخش مهمی از جامعه خود را در آثار خود منحود رخشنانی ثبت کرده و برای قضاوت به آبندگان بسپارد.

باید خاطر نشان کرد که طنز نیز همواره در آثار آشاین بلک جای خاصی دارد. شخصیت کمبل و طنزآلودی که وی تصویر کرده در آثاری چون «اتوبوس سرگردان» ۱۹۴۷ و «مروارید» ۱۹۴۷ بخوبی مشهود است. و از سوی دیگر در آثار غیر داستانی نیز مثل «بادداشت‌های روسی» ۱۹۴۸ - «زمستان نارضائی ما» ۱۹۶۱ - و «سفرهایی با چارلی» ۱۹۶۲ آشاین بلک موفق بوده و آثاری خواندنی و شایان تأمل بجای نهاده است.

در پایان به نکته جالبی باید اشاره کرد ا آشاین بلک در اوآخر عمر در دوره سالهای بعد از ۱۹۶۲ به نوعی رفاه و آسودگی اشرافی دست یافت و یکباره از تعهداتی دوران جوانی و فلم تند و تیزی که در خدمت رساندن صدای فریاد و رفع انسانهای محروم و هنک حرمت شده «جنوب» بود دست شست و به نویسنده‌ای پولساز و «گران» تبدیل شد که زینت المجالس مطبوعات شبک و دختر مدرسه‌ای نیویورک و شیکاگو بود. آیا این تغییر موضع ۱۸۰ درجه را نیابنی

از خصلت‌های جوامع سرمایه‌داری و نظم غیرانسانی حاکم بود آنها دانست. از نویسنده‌گان هم نسل او ارنست همینگوی مجبور شد گلو له‌ای در دهان خود شلیک کند و آن دیگری، یعنی وبلیام فاکنر در اوآخر عمر قلم بروزمن نهاد و به میخوارگی پناه بود. و در این نکته‌ها جای تأمل بسیار برای اهل عبرت وجود دارد. اما نباید فراموش کرد که امریکای واقعی را در کتابهای این چند نفر میتوان شناخت و بررسی کرد. و این آیا تضاد جالبی در خود نهفته ندارد؟

خوب یک روز پائیزی، هنگامی که در مزرعه واین نزدیک پیسورد در ور蒙ت محصولات انبار و هیزم زمستانی فراهم شده شده بود و نخستین برف زمستانی سبکیار بر زمین نشسته بود، ژوف واین بطرف صندلی راحتی کنار بخاری دیواری رفت و جلو پدرش ایستاد. این دو مرد خیلی بهم شبیه بودند. هردو بینی دراز و گونه‌های استخوانی و کشیده داشتند، چهره‌هایشان گوئی از ماده‌ای سخت‌تر و پر طاقت تر از گوشت درست شده بود ماده‌ای که باسانی تغییر نمی‌پاخت. ژوف ریشی میاه و ابریشمی داشت و هنوز آنقدر کم پشت بود که طرح چانه‌اش از زیر آن دیده میشد اما ریش پیرمرد بلند و سپید بود پیرمرد با انگشتانش ریش را صاف میکرد و نوک آن را با دقت و اختیاط زیر چانه‌اش جمع میکرد. لحظه‌ای گذشت تا پیرمرد احساس کرد که پوش کنار او ایستاده، چشم‌ان آبی رنگ‌اش را از شعله‌های سرخ بخاری پرداشته به طرف ژوف بر گشت ژوف بعد از لحظه‌ای مکث و تردید در چفن با فروتنی گفت - «پدر، این زمین دیگر کافی زندگی ما را نخواهد کرد.»

پیرمرد هال چو پایش را دور شانه هایش جایجا کرده با صدای
آرام و شمرده گفت «ژرف، از چه چیزی شکایت میکنی .»
— «پدر، شنیده اید که بنجی نامزد کرده است؟ اوائل بهار قوار
است هرسی کند، در پائیز کودکی خواهد داشت و تابستان آینده
کولد کی دیگر. وزمین دیگر کافی نخواهد بود .»

پیرمرد چشمانش را با آرامی پائین انداخت و به دستهایش که
بیجهت روی دسته صندلی حرکت می کرد نگریست — «بنجی هنوز
بمن چیزی نگفته، او هیچ وقت قابل اعتماد نبوده است. مطمئن هستی
که او جدا نامزد کرده است؟»

— «این را رامسی ها در پیسپورده اند . پدر، ژنسی رامسی
پیراهنی نو پوشیده بود و واقعاً خوشگل تر از همیشه شده بود امروز
او را دیدم .»

— «آه، شاید اینطور باشد، بنجی باید بمن میگفت .»
— «پدر حالا می بیند که زمین برای همه می کافایت نخواهد کرد»
جون و این بار دیگر چشمانش را بالا گرفته و موقرانه گفت «زمین
کافی خواهد بود، بر تون و نوماس زنهایشان را بخانه آوردند و این
زمین کافی بود. از حیثیت من تو بعد از آنهاشی . ژرف تو باید زن بگیری .»
— «پدر، حد را هم باید در نظر داشت. زمین تنها همین ها را غذاخواهد
داد نه بیشتر .»

چشمان پدر تیز شد — «ژرف، با برادرهات حرفت شده کمن
خبر نداشته باشم؟»

ژرف اعتراف نکونه گفت — «نه پدر، مزرعه برای همه کوچک

است. » پدر بلند و افراشته‌اش را بطرف پدر خم کرده گفت - «پدر، من به زمینی که مال خودم باشد احتیاج دارم. درباره غرب وزمینهای مرخوب و ازدانی که دارد چیزهایی شنیده‌ام. »

جون و این‌آهی کشید، ریش را نوازش کرده و انتهای آنرا زیر چانه‌اش پیچاند. درحالیکه ژوژف جلوی بزرگ خانواده ایستاده بود و انتظار تصمیم او را می‌کشید. خاموشی سنگینی میان دو مرد حکم فرمگشت. سرانجام پیر مرد روبه ژوژف کرد گفت - «کاش میتوانستی یک سالی هم صبور کنی. درصورتی که سی و پنج سال از عمرت میگذرد، یکی دو سال چیزی نیست اگر میتوانستی یک سال یا حد اکثر دو سال صبر کنی آنوقت خصه‌ای نداشتم. ژوژف تو فرزند ارشد نیستی، اما من همیشه تؤرا کسی پنداشتم که سزاوار برکت است. توماس و برتون مردان خوب و فرزندان لایقی هستند، اما من همیشه برکت را برای تو اراده کرده‌ام و فقط تو را جانشین خود می‌دانم هلتیش را نمی‌دانم. ژوژف در تو چیزی نیرومندتر از برادران وجود و جربان دارد، چیزی مطمئن‌تر و درونی‌تر. »

- «اما پدر، مردم همه روبه زمینهای خوب کرده‌اند، فقط انسان باید یک سال در آن زمینها زندگی کند خانه‌ای بسازد و گوهه‌ای را شخم زده بکارد، آنوقت زمین مال او خواهد بود. »

- «میدانم، شنیده‌ام، اما خیاکن اکنون رفته‌ای، من برای اینکه بدانم چطور هستی و چه میکنی تنها نامه‌هایی دردست خواهم داشت. ولی اگر یک سال یا حد اکثر دو سال بعد بروی، من هم با تو خواهم

آمد ژوف، من پیرو رفتني هستم و یکسی دو سال دیگر حتماً همراه تو برفراز سرت در هوا، خواهم آمد.

آن‌زمان زمینی انتخاب می‌کنی و خانه‌ای می‌سازی و زمینی را می‌کاری و من، همه را خواهم دید. ممکن است گاه‌گاهی بتوانم از طریقی کمکت کنم، خیال کن یکی از گاوهاست گم شود، شاید در پیدا کردنش به تو کمک کنم، برای اینکه وقتی در آسمان باشم همه چیز را از آن بالا خواهم دید. ژوف، اگر بتوانی مدتی صبر کنی چنین خواهم کرد.

ژوف بی‌صیرانه گفت - «تا آنوقت زمینها را می‌گیرند، چند سال از هجوم مردم به غرب گذشته و اگر حالا حرکت نکنم ممکن است زمینهای خوب را بگیرند. پدر، من تشهی زمینم، زمین!»
چون واین، سرش را پی‌درپی تکان می‌داد و همزمان به فکر فرو رفت اندیشید، «خوب ناراحتی ندارد شاید بعدها تو اندیتم ترا پیدا کنم.»
آنگاه قاطعانه گفت - «ژوف، بی‌اجلو. رسم روز گاران قدیم نمی‌تواند بی‌دلیل باشد. خوب، دستهایت را رها کن.» و سرش را خشم کرد - «باید که برکت خدا و من بر تو باد. باید که زندگانی را دوست بداری.» بعد از لحظه‌ای مکث گفت - «ژوف، حالات تو اینی به غرب بروی، کارت تو آینجا تمام است.

بسزودی زمستان با سرف سنگین و سرمای سوزش آورد به پیتفور د مستولی گشت، ژوف هنوز آواره بود و از اینکه جوانی و همه‌ی یادبودهای جوانیش را ترک می‌گفت اکراه داشت، اما

بوقت او از آنجا پر زده و او در خانه بیگانه منمود و احساس
میکرد برادرانش از رفتن او خوشحال خواهند شد . لذا پیش از آنکه
بهار سرمهد حرکت کرد و هنگامیکه به غرب رسید علوفها بر تپه های
کالبفرنیا سبز شده بود .

۲

ژوف پس از مدت‌ها سرگردانی و عبور از دشت‌ها و کوه‌ها و رودها، بالاخره به دره طویلی که نوستراسنیورا نام داشت، رسید و خیمه‌ای در آنجا برپا کرد. نوستراسنیورا، دره‌ی طولانی اورلیدی در کالیفرنیا مرکزی قرار دارد، هنگامیکه ژوف بآنجا رسید، اطراف وسطع دره پوشیده از گیاهان و از دور به رنگهای سبز و طلائی دیده میشد چراکه سطح آن از جو صحرائی و گلهای زرد خردل غرق شده بود. رود سن فرانسیسکو در بستر سنگی دره و از درون فاری که از جنگل باریک آن درست شده بود خروشان می‌گذشت دو رفته از کوهستانهای ساحلی دره‌ی نوستراسنیورا را از دو طرف احاطه کرده و از سوئی آنرا از بادهای سوزان دره‌ی وسیع سالپناس و از سوی دیگر آنرا در مقابل دریا محافظت میکرد. در آخرین نقطه‌ی غربی معبری برای عبور رود میان تپه‌ها گشوده میشد، و کلپسا و دهکده‌ی کوچک اورلیدی نزدیک این معبر قرار داشت. کلبه‌های سرخ پوستان گردانی دیوارهای گلی کلپسا برپا شده بود، و با اینکه کلپسا اغلب خالی بود و پدران روحانی آن همه پیرو فرتوت شده بودند، و قسمتی از سقف

آجری آن نیز در هم پاشیده و داخل کلپسا ریخته بود، و با اینکه ناقوس‌ها همه‌شکسته بودند سرخ پوستان مکزیکی هنوز در آن نزدیکی زندگی می‌کردند و جشن‌هایشان را در آنجا برپا می‌داشتند و بزرگی متراتکم آن رقص لاجوتا می‌کردند و در آفتاب لم داده چرت می‌زدند.
ژوف، روزی سوار بر اسب بطرف دره راه افتاد، چشمان او از زیر آره لبه پنهان از هیجان میدرخشید او باولع میان دره نفس عمیق مینکشد. وی شلوار نوی که دور کمرش یک رشته دگمه‌های برنجی دوخته شده بود ویک پیراهن آبی رنگ، و جلیقه‌ای بخطاطر جسب‌های آن، پوشیده بود چکمه‌های پاشنه بلندش برق می‌زد و مهمیز‌هایش مانند نقره میدرخشید.

مکزیکی پری که با وضعی رقت انگیز، بزمت راه می‌رفت، وقتی به ژوف نزدیک شد از دیدنش چشم‌انش روشن گشت، کلاهش را برداشت و کنار ایستاد و مؤدبانه ہر سید - «هیچ‌جا فیستا (یک جشن مذهبی) هست؟» ژوف با شادمانی خندید - «من توی دره صدو شصت جریب زمین دارم می‌خواهم آنجا زندگی کنم.»

چشمان رهگذر پیر از دیدن تفنجی که روی هانه‌های ژوف قرار داشت درخشید - «آقا، اگر گوزنی دیدید و اگر آن گوزن را شکار کردید جو آن پیور مرد را هم بیاد بیاورید.»

ژوف راه افتاد، لیکن سرش را بر گرداند و گفت - «وقتی خانه‌ام ساخته شد، من فیستا خواهم گرفت، آنوقت، بجاو آن، ترا بیاد خواهم آورد.»

- «داماد من گیتار می‌نوازد، آقا.»

- «پس او را هم بیاور، بابا جو آن.»

اسب ژوزف باهی او بتندی پیش تاختت، بر گهای خشک بلوط زیر سمهای اسب خش و خش میکرد نعلهای اسب بسنگهای میان راه برمیخورد و صدائی همراه جرفه از آن ها بلند میگشت. جاده میان جنگل طویلی که کرانه های رود را می پوشاند پیش میرفت. ژوزف همچنان که می تاختت بسان مردی که به میعادن خوش روئی میرفت، هر مست و مستاق می نمود. جنگل اور لیدی او را میهوت و از خود بی خود کرده بود، زیبائی غریبی در شاخ و بر گهای انبوه و درهم و در مفاک طویلی که رود میان درختها و بوتهای پدید آورده بود، وجود داشت. تالارهای سیزدهی پایان، راهروها و آلاچیق ها مانند شعائر یک مذهب دارای معانی مبهم و امید بخش بودند، ژوزف لحظه ای چشم انداش را بست و به فکر فرو رفت و با خود گفت «شاید بیمار هستم و آنچه می بینم همه از قب و هذیانی است که در خواب بسراغم آمده است.» همچنان که پیش میراند از اینکه شاید این سورزمین تصویر رویائی باشد که در بامدادی خشک و غبار آلود محروم شود، او را ترس فرا گرفت.

شانه هی رختی به کلاهش گیر کرد و آن را به زمین انسداخت وقتی ژوزف از اسب فرود آمد و خم شد تا کلاهش را بردارد، مشتی خاک نیز در دست گرفته با نگاهی ستایش آمیز آن را برآورد از کرد و ضمن پاشیدن آن روی زمین سرش را بلند کرده و بنوک درختها، آنجا که آفتاب بروی بر گها سوزان میتابید و بساد با صدای زیری میخواند، نگریست. در این فکر بود که هیچ وقت نخواهد توانست احساسش را را نسبت بزمین از دست بدهد.

سو او برا سب شد و برآه افتاد، جیرینگ و جرینگ زنجیرهای مهمیزش، ساپش زبان اسب روی دهن و صندای سمهای اسب روی سنگ و پیزهای راه، هر کدام نتی را می‌نواختند.

پک آن احساس کرد که انگار در خواب بوده و ناگهان بیدارش گردند در وراء ذهن احساس پک نوع خیانت پدیدار شده بود، گذشتہ اش، وطنش و همی حوادث روز گار کودکیش از دست رفته بود، و میدانست که نسبت بآن خاطرات مدیون است. شاید اگر بدانها توجه نمی‌کرد زمین همه‌ی هستی او را تصاحب می‌کرد. برای اینکه با زمین مقابله کرده باشد، بپدرش، بوقار و آرامش، قدرت و وعدالت جاودانی پدرش اندیشید، آنگاه در اندیشه اش، اختلافها پایان پافت و فهمید که نزاعی در میان نیست، چرا که پدرش و این زمین، هر دویگانه بودند. و بعد پوش خود زمزمه کرد - « مرد است، پدر باید مرد باشد. » اکنون اسب ارجانگل کنار رود بیرون آمده بود و در جاده‌ای صاف و حلقواری که گوئی بدن از درماری آرا پدید آورده بود پیش میرفت. این پک جاده‌ی شکاری قدیمی بود که با سمهای پنجه‌های جانوران وحشی درست شده بود. انگار که این جانوران خوشنان می‌آمد که جاده را بدنبال ارواح جفتشان پیمایند. این جاده سرهار از معانی بیشماری بود. در اینجا اسب بسخنی چرخید تا پدر رخت تنومند بلوط که ساقه‌ی قطور آن معلق بود برخورد نکند. همین جا بود که خیلی پیش هیری قوز کرده و شکارش را از هم دریده مشغول صرف آن بود. اسب آنجا را ترک کرد و بکنار جاده برگشت، جاده در اینجا صخره‌ی صافی را دور میزد، روی صخره مارزنگره داری عادتاً به دیدن

بیگانه دمچ را تکان داده طوری که صدائی از آن بلند میشد و سر ش را به اطراف حوت میداد. اسب به میان جاده آمد و بین قبیل از وقوع حادثه حیوان را فرا گرفت، هیلهای کشید و دوپایی جلو خود را بلند بلند کرد ولی با کنترل ژوزف آرام گرفت و برآه ادامه داد.

جاده پدر و مادر میزاری سبز و پهناور می پیچید. میان میزار دستهای از بلوط های همیشه بهار، ماقنده جزیرهای سبز رنگی در میان دریاچهای برنگ سبز روشن، روئیده بود. ژوزف بجانب درختها می راند که نالهای در دنای شنید، بکنارهی بیشه پیچید و در چشم اندیز گرازی غول پیکر که داندانهای دراز و برگشته، چشمان زرد و بالی انبوه و سرخ داشت فرار گرفت. جانور روی کفلهایش نشسته بود و سیعانه ران بچه خوکی را که هنوز ناله میکرد می دربد. کمی دور تر ماده خوکی که با پنج بچه خوک از وحشت فریاد میکردند، گریختند. گراز با دیدن ژوزف از دریدن خوک باز ایستاد و شانه هایش را راست کرده بسری او خرید خوک نیمه جان هنوز با وضع دلخراشی می نالید. ژوزف دهن اسب را بسختی کشید. چهره اش از خشم منقبض شده بود، فریاد کشید - «لعنی» و همزمان تنهایش را از شانه رها کرده میان چشمان طلاهی گراز را نشانه گرفت، ماشه را کشید گراز خوشی کرد و بخود پیچید، ژوزف برآه افتاد.

اکنون جاده از کنار تپه ساری میگذشت که بوتهای وحشی و درهم پیچدهی نو ت جنگای و بلوطهای کوتاه طوری آنرا دربر گرفت بود که خرگوشها هم مجبور بودند برای عبور معبرهای باریکی پدید آورند.

جاده با درختان بلوط قهوه‌ای، همیشه بهار و سفید ادامه میافت تکه‌ای مه میک و سفید میان شاخه‌های درختان پدیدار گشت و بترهی برنوك درختان لغزید. لحظه‌ای بود يك توده مه تاریک با آن پیوست و دنبال آن تکه‌های دیگر رسیدند. آنها مانند شجی سرگردان شناور بودند، بزرگ و بزرگتر میشدند تا اینکه ناگهان بستوی از هوای گرم برسخوردند و در آسمان اوچ گرفتند تا ابرهای کوچکی پدید آورند. بر فراز دره ابرهای نازک و کوچک شکل می‌گرفتند و مانند ارواح مردهای که از شهر خفت‌ای فزا خیزند، صعود میکردند. بنظر میرسید که ابرها در برابر آسمان ناپدید میشدند، لیکن آفتاب در اثر آنها گرماهی خود را ازدست میداد.

اسب ژوف سرش را برافراشه و در هوا شبیه کشید.

بر تارک تپه انبوهی از درختهای دیو پیکر مادرون قد برافراخته بودند، درختانی تنومند و زیبا که همیشه سبز و برگهای هراق و بیضی شکل و گلهای سفید و خوش‌ای زد رنگی به عنوان میوه. مادرونها، درختان بیرحم و دهشتناکی هستند وقت سوختن قریادهای درد آلودی سرمی دهند.

ژوف بنوک تپه رسید و به سبزه زارهای اطراف خیمه‌اش نگریست. آنجا جوهای صحرائی زیر سبکترین بادها با چین‌های نقره فام موج میزدند و خشخاشهای دامن تپه‌ها بسان انوار و سبع خود رشد بودند ژوف بالاتر رفت تا مرغزارهای سبز و پهناور را که انبوه درختان بلوط همیشه بهار میان آنها برافراشته بودند و بد اوران ابدی می‌مانند که بزمین فرمانروائی میکنند، بنگرد، رود با نقاپی از درختان در میان

دره جاده‌ای پر پیچ و خم و فشیبی پدید آورده بود . در فاصله دو مارلی، کنار تک درخت دیوپیکر بلوط ، لکه‌ی سفید خجسته اش را که نصب کرده بود و گذاشته بود تازه‌بینش را به ثبت برساند، میدید . زمانی دراز در آنجا نشست . هنگامی که بدرون و اطراف دره نگریست ، احساس کرد که بدنش از حرارت و عشق به زمین می‌سوزد ، بسادگی گفت : - «آن زمین مال من است ، مال من ! » سپس چشمانش از شورو شوق پراز اشگخت . در او محبتی نسبت بعلفها و گلها و درختان وجود داشت ، احساس می‌کرد درختان فرزندان او هستند و زمین نیز به کودکی می‌ماند که احنجاچ بمراقبت دارد . لحظه‌ای بنظرش رسید که در هوای فراز دره شناور شده است و پستان را می‌نگرد بار دیگر گفت : - «این زمین مال من است و من باید از آن مراقبت کنم . »

ابرها کوچک در آسمان توده می‌شدند ، سپاهی از آنها بجانب مشرق شناخت تا بشکری که پیش از آن بر فراز تپه‌ها تشکیل شده بود بپیوندد . ابرها سبک و خاکستری اقیانوس از فراز کوهستانهای غربی بنشتاب پیش می‌آمدند . باد ملایمی برخاست و دو میان شاخه‌های درختان وزیدن گرفت . اسب دوباره در سر اشتبه جاده بسوی رود بسبکی گام بر میداشت ، اغلب سرش را بر می‌افراشت و در رابعه‌ی معطر و نازه‌ی بارانی که نزدیک باریدن بود ، نفس عمیق می‌کشید .

سواره نظام ابرها گذشته بودند و پیاده نظام سیاه و پیشماری از جانب دریا با مارشی از رعد و برق پیش می‌آمد . باران شروع شد و دانه‌های درشت و تبل آن روی برگها می‌چکید ، لحظه‌ای بعد قطره‌های باران ریزتر و فشرده تر شدند و صدای برخورد آنها با برگها در هوا

می پیوچید .

لباس ژوف در لحظه اول خیس شده بود و اسبش زیر باران میدرخشید . در رودخانه ماهی های قزل آلا به حشرات غرق شده حمله میکردند و تنہ درختان با روشنائی کدری برق میزد .

جاده بار دیگر از رودخانه جدا گشت و همچنانکه ژوف به چادر خود نزدیک میشد، ابرها همچون پردهای خساکستری رنگ از مغرب به مشرق کشیده میشد و کمی بعد خورشید بار دیگر بر زمین شسته تابید و در قطره هایی که در دل گلهای وحشی نشسته بود هر تو افکند .

ژوف جلو چادرش از اسب فرود آمد، زین را از پشت حیوان برداشت و قبل از اینکه حیوان خسته را برای چربیدن رها کند پشت و شانه هایش را با پارچه ای خشک کرد . او میان علفهای نمناک جلوی چادرش ایستاد وقتی پدرون درهی پهناور سر سبز نگریست عطش زمین دوباره به سرافش آمد زیر لب زمزمه میکرد: - «این زمین مال من است تا اهماق آن، درست تامر کز جهان مال من است ا» و ها هایش را بر زمین کویید، اشتیاق زمین بشکل رودی در بدنش جاری بود . خودش را روی علفها انداخت و گونه هایش را به ساقه های نمناک آن فشد بـا انگشتانش علفهای خیس را چنگ زد و از هم درید و بار دیگر چنگ زد. ناگهان سرد و مهبوت شد و از کار خویش یکه خورد ، بر خاست و نشست و گل و علفها را از سرو صورتش پاک کرد ، او خود پرسید - «من چه شده ام چه بسرم آمده ، آیا تا این اندازه به آن نیاز مندم ؟ »

کوشید آنچه اتفاق افتاده خوب بیاد بیآورد ، برای لحظه‌ای زمین ، همسراوشه بود باخود گفت :

— «من به همسری احتیاج دارم ، در اینجا بدون زن بیاندازه تنها و بیکس خواهم بود .» خسته بود تنش مانند اینکه صخره‌ی گرانی را کشیده باشد درد میکرد .

روی آتش کوچکی جلوی چادرش شام مختصری پخت ، پس از خوردن غذا روی زمین دراز کشید و به ستارگان سردوسپید نگریست ذهنش از زمین دور نمی‌شد ، احسام میکرد زمین زنده است . آتش جلوی چادر ، کمی پیش خاکستر شده بود ، صدای گرگها که در تپه‌ها زوزه می‌کشیدند و آوای جفند و جیز جیر موشهای صحرائی میان علفها بگوشش میرسید . ماه ازهشت تپه‌های شرقی بالا می‌آمد و پیش از آنکه از تپه‌ها فاصله بگیرد چهره طلائیش از میان برگهای سوزنی شکل درختان کاج بسان امیری دربند می‌نمود .

ژوزف مدت درازی پیش از آنکه ارابه‌های سنگین و پر صدا پدیدار شوند صدای تندر و مطبوع زنگهاشان را می‌شنید. ژوزف دو هفته بود که کسی را ندیده بود لذا از شنیدن صدای زنگها و سپس چرخهای ارابه‌ها و از شوق، چشم‌انش لحظه‌ای از تعقیب ارابه‌ها باز نمی‌ایستاد. سرانجام ارابه‌ها از میان درختان پدیدار شدند، اسبها گامهای کوتاه و خمیده بر میداشتند تا بسارهای سنگین الوار را از جاده‌ای ناهموار پر پیچ و خم عبور دهند. سورچی کلاش را برای ژوزف تکان داد و قلاب کلاهش در آفتاب درخشید. ژوزف جلو رفت تا ارابه‌ها را بیندی روی صندلی بلند اولین ارابه رفت و کنار ارابه‌ران نشست. ارابه‌ران مردی میانه سال بود که موهای کوتاه و خشن و سپیدی با چهره‌ی فهودای رنگ داشت. ارابه‌ران افسار را بطرف چپ خودش کشید و اسبها را وادار به انحراف مسیر خود کرد.

ژوزف گفت - «فکر می‌کردم زودتر از این باینجا خواهد آمد، در راه اتفاق بدی برایتان افتاد؟»

- «آقای واین، اتفاقی نبود که بشود آفرابد حساب کرد. جو آنی تو

مثل باد میرفت و پسرم ویلی چرخ جلوی ارابه‌اش را توی گودال آپ
انداخت . مثل اینکه خواب بود . این دو مایل آخر اصلاً خبری از
جاده نیست . »

- ژوزف گفت - درست می‌شود . وقتی ارابه‌های زیادی از اینجا
عبور کنند جاده‌ی خوبی خواهد شد . »

با انگشت اشاره کرد - «ابن الوارها را آنجا نزدیک درخت بلوط
بزرگ خالی خواهیم کرد . »

اُری ازیک پیش بینی ناگوار در چهره‌ی ارابه ران پدیدار شد
و گفت - «میخواهید زیر درخت خانه بسازید . خوب نیست ، ممکن
است يك شب که شما خواب هستید يکی از شاخه‌هایش بشکنند و سقف
خانه تان را با خودش پائین بیاورد ، و شما را هم له و لورده کنند . »

ژوزف او را مطمئن ساخت که درخت استوار و خوبی است و
گفت - «خوش نمی‌آید خانه‌ام را دور از درخت بسازم . مگر خانه
شما از درخت دور است؟ »

- «خوب ، نه خیر ، و برای همین است که شما را منع می‌کنم .
بدبختانه خانه‌ام درست زیر یکی از آنهاست . نمی‌دانم چطور شد که
خانه‌ام را آنجا بناسکردم ، چه بسا شبها که از خواب پریده و بیاد گوش
داده‌ام و فکر کرده‌ام که هم اکنون شاخه‌ای به کلفتی يك بشکه ، سقف
را فروخواهد ریخت . »

ارابه ران با تمام کردن حرفش ارابه‌اش را نگهداشت و گیره‌ی
افسار را دورمهاری پیچاند و رو بطرف دیگر ارابه ران که پشت سراو
بودند ، کرده فریاد رد - «هی ، همینجا نگهدازید . »

هنگامی که الوارها را به پائین آوردند و اسبها، که افسارهایشان را به ارابه‌ها پسته شده بود و مشغول چریدن علفهای دور و برخود بودند، او ابهران پتوهای خود را جلوی ارابه‌ها پهن کردند و ژوف مشغول پختن هم روی آتشی که افروخته بود، شد، او ماهیتایه را بالای شعله‌ی آتش نگهداشت و پیوسته تکه گوشت‌های گاو را پشت و رو می‌کرد.

روماس، ارابه ران پیر، جلو آمد و کنار آتش نشست، او گفت
- «ما فردا صبح زود حرکت خواهیم کرد. با ارابه‌های خالی بهتر می‌شود از این جاده‌ی ناهموار گذشت.»

ژوف ماهیتایه را از روی آتش کنار کشیده و رو به ارابه ران کرد و گفت - «چرا نمی‌گذرید، اسبها کمی بیشتر استراحت کنند و آب و علف بیشتری بخورند.»

- «موقع کار؟ او، نه، علف حالا مغزدار نیست. باید چیزی پر قوت قربخورند تا بتوانند ارابه را در جاده‌های مثل جاده‌ی مزرعه‌ی شما بکشند. اگر می‌خواهید آن گوشت بپزد. روی آتش بگیر و بگذرید چند دقیقه روی آتش بماند.»

ژوف اخم کرد - «شما مردم نمی‌دانید چطور گوشت را سرخ کنید، حرارت ملایم و پشت روکردن گوشت چیزی است که آنرا خشک و ترد می‌کند و نمی‌گذارد همه‌ی روغنی حرام شود.»

روماس گفت - «همه‌اش می‌شود غذا، فرقی نمی‌کند.»
جو آنیتو و ولای بطری آتش و غذا می‌آمدند. جو آنیتو پوستی تیر، رنگ و بقیه و چشم‌انی آبی داشت. چهره‌ی ولای بسیاری

ناشناسی که زیرقشری از گرد و غبار وجود داشت منقبض و پریده می‌نمود، و چشم ان او مرموز و بیناک بود، زیرا هیچکس دردهای که شبانه پدن او را میلرزاند، و رویاهای تیرهای که در خواب او را شکنجه میداد، باور نمی‌کرد. ژوزف سرش را بلند کرد و بروی هردو لبخندزد. جو آنیتو دلیرانه گفت - «شما به چشمهای من نگاه می‌کنید، اما من سرخ پوست نیستم . من کاستیلی (ناحیه‌ای در شمال و مرکز اسپانیا) هستم . چشمها می‌آمیخت . پوستم را نگاه کنید ، صیاه است و این تقصیر آفتاب است . کاستیلی‌ها چشمهای آمیخت دارند.»

روماس حرفش را قطع کرده گفت - «او بهمه همین را میگوید . خوش می‌آید یک ناشناس را پیدا کند و اینها را به او بگوید . در نوستراسبورا همه میدانند که مادرش سرخ پوست است و تنها خودا میداند که پدرش کی بوده است.»

جو آنیتو خیره شده بود و با انگشتانش کارد بلندی را که از کمرش آویزان بود لمس میکرد، لیکن روماس فقط خندهید و بطرف ژوزف برگشت و بالحنی تحریر آمیز گفت - «جو آنیتو بخودش میگوید که بالاخره یک روز با این کارد یک نفر را خواهم کشت، همین طوری بخودش مغروداست اما خوب میداند که جنرالش را ندارد و همین امر باعث میشود که زیاد به خودش نبالد.» بعد رو به جو آنیتو گردید - «برویک تکه چوب بردار تیز کن و یها غذات رو بخور ، بعد میتوانی درباره‌ی کاستیلی بودن صحبت کنی، خاطر جمیع باش که هیچ کس ارا نمی‌شناسد!»

ژوزف، ماهیت ابه را زمین گذاشت و با نگاه استفهام آمیزی به

روماس نگریسته از او پرسید - «چرا مسخره اش می‌کنی؟ از این کارچه
تفعی می‌بری؟ کاستیلی بودن او چه ضروری برای تو دارد؟»
- «آقای واین، دروغ می‌گوید، حرفهایش همه دروغ است و
اگر این دروغ را باور کنی یک دروغ دیگر خواهد گفت، یک هفته بعد
هم، پسرعموی ملکه‌ی اسپانیا خواهد شد. اینجا جو آنتیوبیک ارابه‌ران
است یکی از ارباب رانهای ناپ، ولی من نمی‌توانم شاهزاده بودنش
را تحمل کنم.»

لیکن ژوزف سرش را تکان داده و بار دیگر ماهیت‌باشد را برداشت.
بی‌آنکه سرش را بلند کند گفت - «من فکرمی کنم او کاستیلی است،
چشم‌انش هم آبی است و اگر گذشته‌اش چیز دیگری است نمی‌دانم
ولی احساس می‌کنم او یک کاستیلی است.»
چشمانه جو آنیتو با حروفهای ژوزف حالت غرور گرفت و گفت
- «مشکرم، آقا. هر چه می‌گوئید رامست است.»، قدش را راست‌تر
کرده ادامه داد. «آقا، ما هم دیگر را بهتر درک می‌کنیم.»
ژوزف گوشت سرخ کوده گاو را در بشقابهای حاجی گذاشت، و
 فهوه را بیخت. او نومی‌بخندی زد و گفت - «پدر من فکرمی‌کند که
تقریباً یک خداست، و بر استی هم خداست.»

روماس اعتراض کرد - «شما نمی‌دانید چکار می‌کنید. من تحمل
گزافه‌گوئی‌های اوراندارم حالا دیگر کار نخواهد کرد، و این‌طرف و آن‌طرف
قدم خواهد زد و از خودش خواهد گفت.»

ژوزف به فهره‌اش فوتی کرد و گفت - «هر وقت زیاد بخودش
بالید می‌توانم او را کاستیلی بدانم!»

- «اما لعنتی، از آن پر روهای زمانه است .»

ژوف با آرامی گفت - «می دانم، نجبا عمو لا این طورند، برای کار ساخته نشده‌اند !»

کوهستان غرب، هنوز از دو هائی بعد از شفق حاشیه‌ی نقره‌فامی داشت. لیکن دره‌ی اورلیدی تا دامنه‌های کوهستان از تاریکی انباشته بود. ستارگان نیمرنگ در زمینه‌ی پولاد فام آسمان، گوئی در برابر شب کشمکش می‌کردند و گاه چشمک می‌زدند.

چهار مرد گرد آتش نشسته بودند و چهره‌هایشان با حرکت شعله‌های آتش روشن و تیره می‌شد. ژوف با ریشه بازی می‌کرد و به شعله‌های آتش چشم دوخته بود. روماس دستهایش را دور زانو هایش حلقة کرده بود سیگارش در خشش سرخی کرد و بعد زیر خاکستر پنهان گشت و دود غلیظی از کناره دهان و بینی اش خارج ساخت. جو آنینو نیز به سنگی تکه داده چشم از ژوف برآمدی داشت. چهره‌ی رنگ پر بدی و یلی گوئی اصلا به تنی بند نیست و از هوا آویخته بود، بینی کشیده واستخواری داشت.

ژوف ترکه‌ای میان آتش نیم افروخته انداخت و آتش را شعله‌ور ساخت، آنگاه گفت - «اینجا زمین مرغوبی است، زمینی پر برگ و آزاد، تها بشخم احتیاج دارد. روماس چرا آنرا رها کرده و پیش از این آنرا تصاحب نکرده‌اند ؟»

روماس ته سیگارش را توی آتش انداخته گفت - «نم دافم، مردم دیر باین سر زمین می‌آیند. شاید از جاده پرت است. شاید هم بخاطر خشکسالیهاش تا به حال بی صاحب نمانده .»

- «خشکسالی؟ کی خشکسالی شده؟

- «اوہ، بین سالهای هشتاد و نود. سراسر زمین‌های این اطراف خشک شد، چاهها خشکید طوری که چهارپایان ازین رفتند، بهتر بگوییم خشکسالی چنان بود که نصف مردمی که اینجا زندگی میکردند مجبور به کوچ شدند. آنها که میتوانستند رمه‌ها پاشان را بطرف سن جو کین برداشت گاووهای ماده در طول راه تلف شدند. آنوقت‌ها خیلی جوان بودم ولی هنوز گاووهای ماده مرده را با شکمها و دم کرده بیاد دارم، بوی گند آنها آدم را نفله میکرد.»

ژوف بندی گفت - «ولی باز باران آمد. والآن زمین معلو از آب است.»

- «آه، بله، باران آمد ولی ده‌سال بعد، سیلا بهای فراوانی جاری شد، آنوقت دوباره علوفها روتیدند و درختها سبز شدند. همه خوشحال بودیم خوب یادم هست، مردم نومستر اسپیورا توی باران فیستا گرفته بودند، فقط کلاه لبه پهن کوچکی روی سر گیتار زنها بود، آنهم برای اینکه سیمهای گیتار نخیس نشود. مردم مست کرده بودند و در گل و لای میرقصیدند، زیر باران و آب همه مست کرده بودند، بالاخره پابا آنجلو پیش آمد و مجبور مان کرد که بس کنیم.»

ژوف پرسید - «برای چه؟»

- «خوب، آخر شما نمی‌دانید مردم توی گل و لای چه میکردند، پابا آنجلو پاک دیوانه شده بود می‌گفت که ما داریم شیطان را دعوت میکنیم، او شیطان را دور کرد و دستور داد مردم خودشان را بشوینند و از رقص دست بکشند. او همه را توبه داد و خود هجانجوار است اپستاند

تا باران بند آمد .

- «گفتی مردم مست کرده بودند؟»

- «بله، آنها یک هفته مست بودند و کارهای کشیقی میکردند، لباسهایشان را میکنند و ...»

جو آنپیو سرف اورا قطع کرد - «خوشحال بودند. آقا، همهی چاهها پیش از آن خشک شده بود تپه‌ها مثل خاکستر سفید شده بود، وقتی باران آمد مردم خوشحال بسودند آنها تحمل آنهمه شادی را نداشتند، همین بود که کارهای بدی میکردند. مردم همیشه وقتی زیاد خوشحال باشند کارهای بدی میکنند.»

ژوزف گفت - «امیدوارم که دیگر هر گز پیش نیاید.»

روماس گفت - «بله، بابا آنجلو میگفت که قهر و عقوبت خدا بوده، اما سرخ پوستها می گفتند پیر مودها یادشان میاید که دومرتبهی دیگر هم چنین خشکسالی شده بود .»

ژوزف عصبانی از جایش برخاست - «خوشم نمی آید درباره اش فکر کنم، مطمئناً دیگر چنین پوشامدی رخ نخواهد داد، نگاه کنید الان عللهای چقدر بلند شده‌اند .»

روماس خمیازهای کشید و گفت - «شاید دیگر خشکسالی نشود اما خاطر جمع نباشد. وقت خواب است، ما صبح زود باید حرکت کنیم .»

هنگامی که ژوزف بیدار شد، هوا با طلوع صبح کمی سرد شده بود. بنظرش رسید که در خواب فرباد گوشخراسی شنیده است، اندیشید - «حتماً جفده برده است. گاهی یک رویا صدایها را طنبیں دار

و شدید می‌کند.» لیکن با دقت گوش داد و ناله‌ی خفه‌ای را از بیرون چادر شنید. شلوار و چکمه‌هایش را پا کرد و از لبه‌ی چادر بیرون خریید. صدای گریه‌ی آهسته از یکی از ارابه‌ها می‌آمد.

جو آن‌تیو از لبه‌ی ارابه‌ی خودش بطرف ارابه‌ای که ویلی در آن خوابیده بود نخم گشته بود.

ژوزف پرسید - «چه شده؟» در روشنائی نیمرنگ سحر دید که جو آن‌تیو بازوی ویلی را گرفته است جو آن‌تیو با آرامی گفت «هیچی، خواب، می‌بیند، گاهی وقتها تامن به کمکش نیایم نمی‌تواند از خواب بیدار شود. و گاهی وقتها هم که بیدار می‌شود خیال می‌کند که دارد خواب می‌بیند و قبل از بوده است.» سپس خطاب به ویلی گفت - «ویلی، بیا، ببین که حالا بیدار هستی،»

روماس از ارابه‌ای که در آن خوابیده بود بصدای در آمد و گفت - «ویلی زیاد می‌خورد، دچار کاپوس شده. آقا! واین، بروید بخوابید.»

لیکن ژوزف به ویلی نزدیک شد و آثار وحشت را در چهره‌ی ویلی مشاهده کرد و گفت - «ویلی هیچ چیز در شب وجود ندارد که بتوجه آزادی بر ساند. اگر دلت بخواهد می‌توانی بیانی در چادر من بخوابی.» - آقا او خودش را در خواب در یک سر زمین روشن که خشک و متروک است می‌بیند، مردم از سوراخها بیرون می‌آیند و دست و پای او را می‌کشند. تغیریاً هر شب این خواب را می‌بیند.» بعد رو به ویلی کرد گفت - «بین ویلی، من پیش تو هستم، ویلی، الان اسبها دور نا دور تو هستند و دارند نگاهت می‌کنند.» و باز رو به ژوزف کرده و گفت - «آقا،

بعضی وقتها در خواب اسبها با او کمک می‌کنند. خوشش می‌آید میان آنها بخوابد. میان اسبها، در خواب به آن مکان خشک و متروک می‌رود، اما وقتی اسبها نزدیک او باشند از شر مردم در امان است.» دوباره روبه ژوزف کرده گفت - «بروید بخوابید آفا، من چند دقیقه‌ای پیش او می-

مانم، مواطنیش هستم .

ژوزف دستش را روی پیشانی ویلی گذاشت و آنرا چون سنک سرد یافت، لذا گفت - «من آتش روشن سکنم و گرمش می‌کنیم .»

- «فایده‌ای ندارد، آفا، او همیشه همینطور می‌شود، نمی‌توانیم

گرمش کنیم .

ویلی یکباره با صدایی گرفته گفت - «جو آنیتو، تو پسر خوبی هستی»

جو آنیتو بطرف ویلی بر گشته گفت - «مرا صدا می‌زند، آفا.

ژوزف دستش را به پهلوی اسبی کشید و بهادر بر گشت. از پشت بر گهای سوزنی شکل کاجهای کرهای مشرق، روشنائی نیمنگ بامداد نمایان بود. علفها با نسیم صبحگاهی، بیتابانه و باشود و شعف به رقص آمدند .

اسکلت خانه بپایان رسیده بود و فقط پوشش سقف خانه مانده بود. خانه با دیوارهای داخلی بچهار اطاق برابر تقسیم شده بود. تکدرخت بزرگ بلوط بازوی محافظتی بر سقف آن میکشید.

ژوف گوشتی را روی آتش کفارچادر سرخ میکرد، و پیوسته نکه‌های گوشت را پشت و رو میکرد. پیش از آنکه صبحانه‌اش را بخورد، بطرف گاری نازه‌اش که بشکه‌ای آب در آن قرار داشت، رفت یک لگن آب برداشت. مشتهاش را پر کرده، به سرو صورتش زده و جرم خواب را از چشمهاش شست. آب صورتش را با دستهاش گرفت و بطرف چادر پرای خوردن صبحانه‌اش رفت. حافظها از شبنم خیس بودند، سه چکاوک با سینه‌های زرد و بالهای خاکستری دوشن جلوی چادر فرود آمدند و باطرزی دوستانه و عجیب نوکهایشان را دراز کردند گاهگاه سینه‌هایشان را باد اندانخته و سرهایشان را مانند ستاره‌های احساساتی اپرا بلند میکردند و آوازی پرشور و هیجان را سرمی دادند، آنگاه سرهایشان را بطرف ژوف راست نگه میداشتند تا ببینند آیا تماشا می‌کند و خوشش آمده یا نه.

ژوف فنجان حلپیش را پر قهوه کرده تا آخرین جر عه آن را سر کشید و ته مانده‌ی آنرا روی آتش پاشید. نفسی عمیق کشیده نگاهش را از چکاوک‌ها برداشت بطرف اسکلت خواهش راه افتاد. کرباسی را که روی ابزار کارش اندخته بود، پس کشید، چکش و پشبندش را پر از میخ کرده، واژ روی الوارها کلاه سیاه و لب بر گشته‌اش را برداشت به سر گذاشت و تا روی چشمها یش پائین کشید. به پای خانه‌ی ناتمامش رسید بود که صدای سمهای اسبی از پشت درختان به گوش رسید.

بطرف صدا بر گشت، مردی سوار بر اسب پدیدار شد. اسب با خستگی بور قمه میرفت. ژوف باشتاب بطرف آتشی که داشت خاموش میشد رفت و آنرا دوباره شعله‌ور ساخت و قهوه جوش را روی آن گذاشت. سواره را هناخت. جو آنیتو بود، جلو دوید و دهنی اسب را گرفته کمک کرد تا جو آنیتو پیاده شد. جو آنیتو کلاه آنایش را از برداشت، تبصی کرد و با نظر خوش شامد او ایستاد.

— «جو آنیتو! از دیدن تو خوشحالم! صبحانه که نخوردی، نه؟ آلان برایت کمی گوشت سرخ می‌کنم.»

لبان جو آنیتو از شادی باز شد و گفت — «آقا، من تمام شب را سواره بودم آمده‌ام که گله‌دار تو باشم.»

— «ولی جو آنیتو، من که بک گاوه‌م ندارم که تو بچرانی.»

— «بعداً خواهید داشت، آقا همه کاری از دستم برمی‌آید، ولی گله‌دار خوبی هستم.»

— «میتوانی در ساختن خانه بمن کمک کنی؟»

— «البته، آقا.»

- «خوب، حقوق چقدر میگیری؟»

- «آقا، پیش از این هم من گلمندار بوده‌ام، یک گلمندار ماهر. بمن ماهی سی دلار میدادند و مرا سرخپوست می‌نامیدند. من میخواهم دوست شما باشم و حقوقی نگیرم.»

ژوزف لحظه‌ای مبهوت بود - «جو آنیتو، می‌فهم مقصودت چیست، اما وقتی به شهرمیری برای یک نوشیدنی احتیاج بپول داری، خلاصه برای هر کاری احتیاج به پول خواهی داشت.»

- «آقا، وقتی خواستم به شهر بروم شما انعامی بمن خواهید داد، انعام حقوق نیست.»

ژوزف فنجانی قهوه برایش دریخت - «جو آنیتو، تو دوست خوبی هستی، مشکرم.»

جو آنیتو از توی کلاه آفتابیش نامه‌ای درآورد. - «آقا، وقتی می‌آمدم، این را هم برایتان آوردم.»

ژوزف نامه را گرفت و باره‌ی از او دور شد. او مضمون نامه را حدس زد. چندی بود که انتظار آن را میکشید. زمین هم گوئی از متن نامه آگاهی داشت، زیرا خاموشی بسرپنه‌ی علفها مستولی شده بود. حتی چکاوک‌ها که تا لحظه‌ای قبل با شوروشوق، آواز سرداده بودند، نیز رفتۀ بودند.

ژوزف روی پشه‌ای از الوار زیور رخت بلوط نشست و بترمی در پاکت را گشود. نامه را بر تون فرستاده بود. در نامه نوشته بود - «تو مامن و بنجی از من خواستند که این نامه را برایت بنویسم، چیزی که میدانستیم باید اتفاق بیفتد، اتفاق افتاد. مرگ حتی هنگامی که

میدانیم باید ببایدما را بمحضت میاندازد. پدرسه روزپیش در گذشت.
ما همه جز تو در آخرین لحظات کنارش بودیم. میباید تو هم صبر
می کردی .

« در لحظات واپسین پدر فکر ش خوب کار نمی کرد ، چیزهای
بسیار عجیبی میگفت. آنقدرها که با تو صحبت میکرد دربارهی تر حرف
نژد . می گفت هر اندازه خواهد میتواند زندگی بماند، اما آرزو داشت
که زمین تازهی ترا ببیند این زمین تازه اور را پاک شیفت کرده بود .
البته هقلش خوب کار نمی کرد. می گفت نمی دانم ژوف زمین خوبی
انتخاب کرده. نمی دانم او شایستگی دارد. مجبورم با آنجا بروم و ببینم.
ومقدار زیادی دربارهی پرواز بر فراز دهکده صحبت کرد، پدر در آن
لحظه فکر میکرد که درحال پرواز است و مثل اینکه خواب می دید .
بنجی و توماس از اطاق بیرون رفتهند . من باستی سخنان او را درسته
حبس کنم و هر گز به آنها نگویم ، چون در آن هنگام پدر ، خودش
نیود، از مجاهدت حیوانات حرف میزد. می گفت همهی زمین یک ...
نه، دلیلی برای گفتن آن نمی بینم ، معنی کردم او را وادارم تا با من دعا
بخواند، اما دیگر در میان ما نبود. من از اینکه آخرین سخنان پادر ،
سخنان مسیحی نبود، رنج میبرم. آنها را به پیجههای دیگر نگفته ام چرا
که حرفهای آخرش برای تو بود ، مثل این بود که با تو صحبت
میکند .

نامه با گزارشی مفصل دربارهی تشییع جنازه ادامه میبایست و در
آخر چنین خاتمه می بافت - « توماس و بنجی فکر می کنند که اگر باز
هم زمینی برای تصاحب باشند، همه میتوانستیم به غرب کوچ کنیم .